NOS Journaal in Makkelijke Taal 25 November 2024 t/m 29 November 2024

Inhoudsopgave

1	Rechtszaak over verkrachting, op zoek naar drinkwater en ontbijt- bordjes van omgewaaide boom	2
2	Rechtszaak over vuurwerkbommen, man komt op voor kwetsbare jongeren, nieuwe therapie bij jeuk	5
3	25 jaar cel in moordzaak, gevechtspauze Israël en Hezbollah, aandacht voor geweld tegen vrouwen	8
4	Verschil in toeslag per gemeente, Australië verbiedt sociale media, grote politie-oefening	11
5	Korting tijdens Black Friday, daders opsporen via inkt, fotosessie koninklijke familie	14

Datum: 25-November-2024

De video kijken op YouTube

1 Rechtszaak over verkrachting, op zoek naar drinkwater en ontbijtbordjes van omgewaaide boom.

Goedemiddag. Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal. En ik ben Jeroen Overbeek.

In dit Journaal gaat het over een grote rechtszaak in Frankrijk. 50 mannen worden verdacht van verkrachting. We vertellen over een nieuwe manier om drinkwater te maken. En we laten zien dat mensen in de rij stonden voor een speciaal ontbijtplankje.

We gaan het hebben over een grote rechtszaak in Frankrijk. De zaak gaat over deze vrouw. Zij werd jarenlang verkracht. Het gebeurde niet één keer, maar steeds opnieuw. Het valt op hoe open zij hierover is. Ze wil dat iedereen weet wat haar is overkomen. Ze heet Gisèle Pélicot. Haar man mishandelde haar. Hij gaf haar drugs zodat ze niks meer merkte. En daarna verkrachtte hij haar. Haar man liet ook andere mannen hetzelfde met haar doen. En hij filmde alles. Op de filmpjes staan meer dan 70 mannen. 50 van hen kon de politie herkennen. Die staan nu samen met de man voor de rechter. Gisèle Pélicot is elke dag in de rechtszaal. Ze wilde niet dat het proces geheim was. Ze vond ook dat de filmpjes in de rechtszaal getoond moesten worden. Zo wilde ze laten zien, hoe erg het was. Veel mensen vinden Gisèle Pélicot heel moedig. Elke keer als ze de rechtbank in loopt, krijgt ze applaus. Gisèle Pelicot vindt dat zij zich nergens voor hoeft te schamen. De verkrachters, die moeten zich schamen. En daardoor is ze een voorbeeld voor veel vrouwen geworden. Bijvoorbeeld voor Alma Mathijsen. (applaus) Heel mooi om te zien. Alma Mathijsen maakte zelf ook seksueel misbruik mee. Ze schreef er een boek over. Ze herkent dat het heel moeilijk is om erover te praten. Heel veel mensen die zoiets hebben meegemaakt hebben geprobeerd om te praten. Maar de omgeving reageerde er misschien niet helemaal goed op. Zo zou de wereld niet in elkaar moeten zitten. En dat is wat Giséle Pélicot echt uitdraagt. Die heeft gezegd: Zo kan het, ik loop met opgeheven hoofd en met luid applaus iedere keer die rechtszaal in. Ze kijkt vol bewondering naar deze vrouw die zich niet schaamt voor wat ze heeft meegemaakt. De rechtszaak over Gisèle Pélicot maakt dus veel indruk op mensen. In Frankrijk is ze een soort held geworden. Op muren zijn portretten van haar geschilderd. Mensen gaan de straat op om aandacht te vragen voor geweld tegen vrouwen. En om Gisèle Pélicot te steunen. De mannen die haar hebben verkracht, kunnen 20 jaar cel krijgen. Of ze die straf ook krijgen, wordt eind december duidelijk. Dan is de uitspraak.

U kijkt naar het Journaal in Makkelijke Taal. We gaan verder met nieuws over drinkwater.

We gebruiken er met z'n allen steeds meer van. Waterbedrijven zoeken daarom op nieuwe plekken naar drinkwater. Het water dat we in Nederland drinken, komt uit de grond. Dat grondwater komt van de regen die in de grond zakt. En we halen ons water uit de rivieren of het IJsselmeer. Drinkwaterbedrijven zuiveren dat water om het schoon te krijgen. En dan komt het bij ons uit de kraan. Met z'n allen gebruiken we steeds meer drinkwater. En daarom bereiden waterbedrijven zich al voor op de toekomst. Dat gebeurt ook hier, in de provincie Noord-Brabant. Daar hebben drinkwaterbedrijven nu al moeite om genoeg water uit de grond te halen. Daarom zoeken ze op een nieuwe plek naar geschikt water. Normaal zit drinkwater tientallen meters diep in de grond. Maar nu gaat het drinkwaterbedrijf veel dieper. Hier zoeken ze naar water op 300 meter onder de grond. Het water dat diep onder de grond wordt opgepompt is niet gelijk geschikt als drinkwater. Het is namelijk zout. Het water dat hier omhoog komt, is zout. Omdat hier vroeger een zee was. Het drinkwaterbedrijf doet een proef met dat zoute water. Ze kijken of het lukt om van het zoute water genoeg zoet drinkwater te maken. Want ze kunnen het goed gebruiken. De provincie Noord Brabant zegt: Jullie mogen niet meer grondwater oppompen dan jullie nu doen. En dat is een probleem, want er is meer water nodig. De bevolking groeit. De economische bedrijvigheid groeit. Dus we moeten op zoek naar andere bronnen. Volgens het waterbedrijf is deze bron van drinkwater bijzonder. Het is in Europa de eerste bron met zout water die een grote hoeveelheid drinkwater moet opleveren. Zo veel dat het genoeg is voor een grote stad.

Het was druk dit weekend bij een molen die hout zaagt. Mensen konden daar een speciaal ontbijtplankje halen. Een plankje dat gemaakt was van de resten van een omgewaaide boom. Al deze plankjes zijn uit 1 boom gezaagd. En deze mensen willen er graag een hebben. U komt voor een mooi plankje? Zeker. We hebben er een jaar op gewacht. En geduld wordt beloond. Ze hebben er inderdaad even op moeten wachten. De plankjes komen namelijk uit deze boom. Anderhalf jaar geleden viel die om tijdens een grote storm. Deze presentator van een ochtendshow op de radio kwam op het idee om er ontbijtplankjes van te maken. Speciaal voor zijn luisteraars. Alleen was het iets meer werk dan gedacht. Ik dacht: Ik maak even een paar ontbijtplankjes. Geef me een boom, een zaag en dan heb ik een paar plankjes gemaakt. Maar dat is een gigantische inschattingsfout geweest. Het hout moest lang drogen. Maar uiteindelijk is het dus gelukt. Mensen staan ervoor in de rij. Kunt u kiezen, mevrouw? Jazeker. Het is wel moeilijk, want ze zijn allemaal mooi. Ik vind deze mooi, met een stuk schors eraan. Deze ga ik nemen. Ik ben er heel blij mee. Dank u wel.

En dan het weer. Vanavond trekt de laatste regen het land uit. Het is dan ongeveer 8 tot 11 graden. Het warmst is het aan zee. Morgen soms zon, maar het kan soms even regenen. Het wordt 9 of 10 graden.

In dit Journaal ging het over Gisèle Pélicot. Ze is jarenlang verkracht. De daders staan nu voor de rechter. We vertelden over een nieuwe manier om drinkwater te maken. En we lieten zien dat mensen in de rij stonden voor een plankje. Dit was het voor nu. Morgen is er weer een NOS Journaal in Makkelijke Taal. Tot dan!

Datum: 26-November-2024

De video kijken op YouTube

2 Rechtszaak over vuurwerkbommen, man komt op voor kwetsbare jongeren, nieuwe therapie bij jeuk

Goedemiddag, dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal en ik ben Jeroen Overbeek.

In dit journaal gaat het over geweld tegen politieagenten tijdens Oud en Nieuw. We vertellen, dat deze man opkomt voor jongeren in de jeugdzorg. En we leggen uit dat mensen met jeuk heel blij zijn met een nieuwe ontdekking.

Vuurwerkbommen, rellen en brandende auto's. In het dorp Hedel was het tijdens de laatste jaarwisseling heel onrustig. Vier mannen die erbij waren, staan nu voor de rechter. Gaat u zitten. De verdachten mogen niet worden gefilmd. Er zijn alleen tekeningen van de mannen. Ook zijn hun stemmen onherkenbaar gemaakt. De rechter stelt allerlei vragen aan ze: En bent u dan onderdeel van die domme dingen geweest? De vier mannen worden verdacht van het gooien met vuurwerk. Meerdere agenten raakten daarbij gewond. Het gebeurde dus allemaal in Hedel. Dat ligt hier. Deze beelden zijn van de laatste jaarwisseling. Auto's werden in brand gestoken. En er ontploften meerdere vuurwerkbommen. Mensen die er wonen, waren bang. Ze wilden er wel over praten maar niet voor de camera. De foto's vallen om in de kast van de harde knallen. Hierachter hebben ze een hek uit de grond getrokken, en kliko's En die hebben ze allemaal op het vuur gegooid. Politieagenten en brandweermensen probeerden in te grijpen maar dat was lastig, omdat er vuurwerk naar ze werd gegooid. Pas laat in de nacht werd het weer rustig. Het onderzoek naar de rellen duurt nu al bijna een jaar en is nog steeds bezig. De politie heeft een aantal mensen aangehouden. Vier verdachten moesten vandaag aan de rechter hun verhaal vertellenDe verdachten kwamen meerdere keren aan het woord. Het ging bijvoorbeeld over wie er vuurwerk gooide. En over de auto's die in brand vlogen. De verdachten zeiden ook spijt te hebben van hun gedrag. Welke straf de mannen krijgen, wordt over een paar weken bekend. Dan doet de rechter uitspraak.

U kijkt naar het Journaal in Makkelijke Taal. We gaan verder met een prijs voor deze man. Hij krijgt de prijs, omdat hij opkwam voor de rechten van jongeren. Dat deed hij na onderzoek in de gesloten jeugdzorg. De gesloten jeugdzorg is een plek waar jongeren hulp krijgen. Ze zitten daar opgesloten. Jongeren komen er terecht omdat ze heftige problemen hebben. Ze krijgen speciale hulp, die ze nergens anders kunnen krijgen. De man die het onderzoek deed, zat zelf ook in de gesloten jeugdzorg. Hij vertelt wat hij ontdekte. Kinderen werden daar gemiddeld 21 uur per dag alleen opgesloten op een kamer.

Die hadden heel weinig contact met andere jongeren. Die hadden vaak, gemiddeld, twee uur per dag school. School was vaak niet passend. Er was nauwelijks behandeling en daarnaast was er psychisch, fysiek en seksueel geweld van groepsleiders naar jongeren toe. Door zijn onderzoek werd duidelijk.. dat jongeren heftige dingen meemaakten. Het zorgde ervoor dat de opvangplekken waarover hij schreef werden gesloten. Hij is blij dat er iets veranderde.. en dat hij er nu ook een prijs voor krijgt. Ik vind het een enorme eer en ik vind het ook erkenning geven. Niet alleen erkenning geven voor mijn werk maar ook erkenning dat als we het hebben over de gesloten jeugdzorg dat we het hebben over mensenrechtenschendingen.

Wat kun je doen tegen jeuk? Veel mensen hebben-er last van en sommigen kunnen niet stoppen met krabben. En dat maakt de jeuk vaak alleen maar erger. Onderzoekers hebben nu iets bijzonders ontdekt. Een therapie met licht kan ervoor zorgen dat de jeuk verdwijnt. Dit is zo'n behandeling met licht. Het werkt zo: Als mensen de lichtjes volgen met hun ogen heeft dat invloed op de hersenen. Daardoor verdwijnen sommige klachten. Tot nu toe wordt de therapie vooral gebruikt als mensen iets ergs hebben meegemaakt. Bijvoorbeeld na een ongeluk of na seksueel geweld. Een behandeling met licht helpt om deze gebeurtenissen te verwerken. Artsen kwamen er toevallig achter dat de therapie ook kan helpen tegen jeuk. Een patiënt die veel last had van jeuk had er zelf om gevraagd. Hij hoopte dat hij door de behandeling zou stoppen met krabben. En dat lukte. Andere mensen met erge jeuk, hopen dat het bij hen ook helpt. Dit is Harm. Hij heeft last van huid-uitslag, smeert veel zalfjes maar hij blijft toch veel krabben. Die jeuk die ontstaat op allerlei verschillende plekken. Dus soms op je hoofd, soms op je benen, soms op je torso. Overal heb je jeuk op de meest onverwachte momenten. En wat gebeurt er als je jeuk hebt? Dan ga je krabben. En vervolgens is het ook zo dat door de eczeem de huid gaat schilferen. Harm is ook van een vereniging die zich inzet voor mensen met huidklachten. Hij is blij dat zij misschien geholpen kunnen worden met de licht-therapie. Mensen grijpen alles aan. Die proberen alles. Als ze maar minder last hebben van die jeuk. Dus die zullen dit omarmen. Die zullen zeggen: als dit een middel is wat mij gaat helpen ik wil het op z'n minst een keer proberen. Want jeuk hebben is gewoon niet leuk. De licht-therapie wordt nog maar bij een paar mensen gebruikt. En die hadden er wat aan. Artsen gaan nu onderzoeken of de behandeling voor meer patiënten met jeuk een oplossing is.

Dan krijgt u nog het weerbericht. Vanavond is het op de meeste plaatsen droog en is het 6 tot 8 graden. Morgen wordt het 8 tot 10 graden. Het regent vaak, en het gaat ook erg hard waaien.

In dit Journaal ging het over geweld tegen politieagenten tijdens Oud en Nieuw. We vertelden dat deze man aandacht vroeg voor de gesloten Jeugdzorg. En we legden uit

dat een nieuwe ontdekking mensen met jeuk misschien kan helpen. Dit was het voor nu. Morgen is er weer een Journaal van de NOS in makkelijke taal. Tot dan.

Datum: 27-November-2024

De video kijken op YouTube

3 25 jaar cel in moordzaak, gevechtspauze Israël en Hezbollah, aandacht voor geweld tegen vrouwen

Goeiemiddag. Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal. En ik ben Simone Weimans.

In dit journaal gaat het over Donny M. Hij vermoordde de jongen Gino en moet daarom 25 jaar de cel in. We vertellen dat Israël en Libanon hebben afgesproken geen oorlog meer te voeren. En het gaat over geweld tegen vrouwen.

De rechter heeft uitspraak gedaan in een grote rechtszaak. Die ging over deze man: Donny M. Hij ontvoerde een jongen van 9 jaar oud, Gino. Gino werd seksueel misbruikt en daarna vermoord. De man kreeg van de rechter een gevangenisstraf van 25 jaar. Ook moet hij behandeld worden, omdat hij psychisch ziek is. Volgens de rechter heeft de man de jongen expres gedood. En daar had hij vooraf over nagedacht. Dat de verdachte een zoekopdracht op zijn telefoon heeft gegeven: Verstikking met een kussen. De verdachte heeft Gino vervolgens daadwerkelijk met een kussen gesmoord dan wel verstikt. De verdachte heeft dus uitgevoerd wat hij in zijn telefoon had ingevoerd. Omdat hij er zo over heeft nagedacht krijgt hij een lange gevangenisstraf van 25 jaar. Volgens de rechter heeft de verdachte ook psychische problemen. En daarvoor moet hij verplicht worden behandeld in een kliniek. Dat heet tbs. Mensen krijgen tbs na een zwaar misdrijf. Als ze een gevaar zijn voor anderen. Als er kans is op herhaling, dus dat ze opnieuw iets slechts doen. En om te helpen bij het oplossen van psychische problemen. The kan ervoor zorgen dat daders lang vast zitten. Deze deskundige vertelt hoe dat zit. Een tbs-behandeling is over het algemeen best wel een lang traject. Gemiddeld ongeveer 9 jaar, maar er zitten ook uitschieters bij. De the is klaar op het moment dat wij inschatten dat het risico op herhaling zo ver is afgenomen dat iemand gewoon veilig de maatschappij weer terug in kan. En dat betekent dat iemand met tbs z'n hele leven vast kan blijven zitten. De familie van Gino was erbij toen de rechter de uitspraak deed. Zij zijn tevreden met de straf die rechter heeft gegeven. Dit zijn de twee zussen van Gino. Er is geen straf hoog genoeg voor wat Gino is aangedaan. Maar dit, dan voel je je toch nog ergens gehoord met deze straf die nu is uitgesproken. Daar zijn we wel heel opgelucht en blij mee. Dat het deze keuze is geworden. Zeker een opluchting dat de rechtszaken voorbij zijn. Maar geen voldoening voor mijn broertje tegenover. Dat niet. Maar wel een opluchting dat het nu klaar is en met een goede uitkomst. Dan kan je wat meer erbij neerleggen.

U kijkt naar het Journaal in Makkelijke Taal. In het land Libanon vielen de laatste tijd

veel bommen. Israël viel het land steeds aan. Maar de aanvallen zijn nu gestopt want er is een staakt-het-vuren afgesproken. Dat betekent, dat er niet meer gevochten wordt. Het gaat dus over het land Libanon. Dat ligt hier. In Libanon zit de terroristische groep Hezbollah een vijand van Israël. Hezbollah wil dat hun buurland Israël verdwijnt. Ze vinden dat Israël niet mag bestaan. Hezbollah-strijders vechten tegen Israël met raketten en andere wapens. Meestal valt de schade mee. De raketten worden in de lucht kapotgeschoten en komen vaak niet op de grond. In Libanon is dat anders. Daar is de schade groot. Het Israëlische leger gooit bommen op plekken waar Hezbollah-strijders zouden zitten. Daarbij komen ook veel onschuldige mensen om het leven. Nu hebben beide partijen dus afgesproken om niet meer te vechten. En die afspraak ging afgelopen nacht in. In Libanon zijn mensen blij dat het vechten is gestopt. Deze mensen wapperen met gele vlaggen. Het zijn mensen die Hezbollah steunen. Zij zien het staakt-het-vuren als een overwinning. Lang niet alle Libanezen steunen Hezbollah. Maar iedereen kreeg het geweld wel mee. Veel mensen waren daarom gevlucht. En nu komen ze weer terug naar huis. Goed nieuws dus voor de mensen in Libanon. Maar Israël voert NOG een oorlog. Dat doen ze in een ander gebied, namelijk in Gaza. Dat ligt hier. Het staakt-het-vuren geldt daar niet. De gevechten in Gaza gaan dus door.

Duizenden vrouwen in Nederland krijgen elke dag te maken met geweld. Dat gebeurt vaak door hun eigen partner. De komende tijd wordt extra aandacht gevraagd voor dit geweld tegen vrouwen. Ook Angelique maakte zulke dingen mee. Haar ex-man mishandelde haar. Hij heeft me aan m'n haren van de bank afgesleurd. Hij heeft me door de huiskamer, richting de gang gesleurd. Ik heb m'n handen vastgepakt aan de deurspijlen. Toen is hij vol op mijn hoofd in gaan slaan en heeft hij me naar buiten gegooid. Als een iemand thuis te maken krijgt met geweld heet dat huiselijk geweld. Bij huiselijk geweld wordt iemand bijvoorbeeld uitgescholden. Of mishandeld, zoals geslagen of geschopt. Het kan ook gaan om seksueel geweld. Bijvoorbeeld als iemand wordt gedwongen tot seks. Veel slachtoffers van huiselijk geweld durven niet goed om hulp te vragen. Ook Angelique weet hoe lastig dat is. Je schaamt je, dat je het laat gebeuren. Maar het is iets wat met babystapjes in je leven kruipt zodat je het als slachtoffer helemaal niet in de gaten hebt. Met Angelique gaat het inmiddels weer beter. Ze helpt nu andere vrouwen die te maken krijgen met huiselijk geweld. En voor hen heeft ze nog een belangrijke boodschap. Zoek hulp, neem iemand in vertrouwen. Kies voor jezelf, maar kies ook voor je kinderen. Vrouwen die te maken krijgen met huiselijk geweld kunnen hulp krijgen. Bijvoorbeeld via hun huisarts of de website veiligthuis.nl.

En dan krijgt u nog het weer. Vanavond is er veel wind. In het noorden van het land kan het stormen. Het is 9 graden. Morgen is er minder wind. De zon schijnt flink. En in Groningen valt nog een bui. Het wordt dan 8 tot 12 graden.

In dit journaal ging het ging het over Donny M. Hij gaat 25 jaar de cel in, omdat hij de jongen Gino vermoordde. We vertelden dat Israël en Libanon zijn gestopt met oorlog voeren. En het ging over geweld tegen vrouwen. Zij durven vaak niet om hulp te vragen. Dit was het voor nu. Morgen is er weer een NOS Journaal in makkelijke taal. Tot dan.

Datum: 28-November-2024

De video kijken op YouTube

4 Verschil in toeslag per gemeente, Australië verbiedt sociale media, grote politie-oefening

Goedemiddag. Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal. En ik ben Jeroen Tjepkema.

In dit journaal vertellen we over hulp die mensen van hun gemeente krijgen. Het gaat over sociale media, zoals TikTok en Instagram. In Australië worden die verboden voor jongeren. En we laten zien dat agenten oefenen wat ze moeten doen bij rellen.

Mensen met weinig geld krijgen niet in iedere gemeente evenveel hulp. Het kan per gemeente verschillen hoeveel geld iemand krijgt. Bijvoorbeeld met een toeslag. Een rijke gemeente kan meer geld uitgeven aan toeslagen dan een gemeente met minder geld. En dat zorgt voor ongelijkheid, zeggen onderzoekers. Mensen kunnen voor verschillende dingen hulp vragen bij hun gemeente. Bijvoorbeeld voor een inkomenstoeslag. Dit is voor mensen die heel weinig geld verdienen en een extraatje goed kunnen gebruiken. Of bijzondere bijstand. Geld voor een grote uitgave bijvoorbeeld een wasmachine of een verhuizing na een scheiding. Of een bijdrage voor sport. Daarmee kunnen kinderen van ouders met weinig geld alsnog sporten. Mensen met het allerlaagste inkomen hebben altijd recht op hulp. Maar in sommige gemeenten krijgen mensen die net iets meer verdienen ook hulp. Hoeveel geld mensen krijgen dat verschilt. Dit is bijvoorbeeld terug te zien bij de energietoeslag. Vorig jaar konden mensen die niet veel verdienen geld krijgen van de gemeente voor hun energierekening. Alleen verschilde het per gemeente hoe hoog dat bedrag was. Er waren gemeenten die 800 euro betaalden maar ook gemeenten die het dubbele betaalden. En per gemeente verschilde het of iemand wel of geen recht had op de energietoeslag. Een onderzoeker legt uit hoe dat kan. We zien dat rijke gemeenten in staat zijn om meer mensen de energietoeslag te geven. Doordat ze er geld bij kunnen doen. Terwijl andere gemeenten dat geld niet hebben. En dus die energietoeslag of verlagen of aan een kleinere groep mensen geeft. Een ander voorbeeld is sporten. Ouders met een laag inkomen kunnen geld krijgen voor de sportlessen van hun kinderen. Maar de ene gemeente gaat daar anders mee om dan de andere vertelt de onderzoeker. In sommige gemeente kunnen kinderen sporten als ze een smalle beurs hebben. En in andere gemeenten krijgen die twee sporten vergoed. Dus het maakt uit waar je woont, in hoeverre je dan mee kunt doen. De onderzoekers zeggen dat dit voor mensen oneerlijk voelt. Het zou daarom beter zijn om zulke toeslagen landelijk te regelen.

U kijkt naar het Journaal in Makkelijke Taal. We gaan verder met nieuws over Australië.

In dat land komt een verbod op sociale media voor kinderen die jonger zijn dan 16 jaar. Zij mogen dan niet meer op bijvoorbeeld TikTok, Instagram Facebook of Snapchat. Australië is het eerste land ter wereld dat zo'n verbod gaat invoeren. Het land Australië ligt aan de andere kant van de wereld. Veel politici daar zijn het met elkaar eens. Sociale media vinden zij niet gezond voor kinderen. Sommigen zijn het er niet mee eens: Maar de meeste politici vinden zo'n verbod wel een goed idee. En dus gaat het verbod er komen. Eind volgend jaar gaat het in. Vooral ouders zijn blij met het verbod. Zij zien hun kinderen liever niet de hele tijd op een scherm. En ze zeggen dat er vervelende dingen op sociale media kunnen gebeuren. Australië wil kinderen onder de 16 jaar beschermen tegen deze gevaren: Nepnieuws. Er wordt veel verkeerde informatie gedeeld op sociale media. Psychische problemen. Op sociale media lijkt alles perfect. Dit kan ervoor zorgen dat kinderen zich onzeker of niet goed genoeg voelen. Ook wil Australië kinderen beschermen tegen pesten en bedreigingen. Soms gaat dit zo ver dat kinderen zich heel verdrietig voelen en niet meer willen leven. Veel jongeren in Australië vinden het verbod overdreven. Want zeggen ze, er zitten ook voordelen aan sociale media. De 14-jarige Ben heeft autisme. Hij vindt sociale media juist heel helpend. Ook andere jongeren zijn niet blij met het verbod. Sommigen denken ook dat een verbod niet gaat helpen. Kinderen blijven toch wel op TikTok of Instagram. Sociale media-bedrijven moeten ervoor zorgen dat die nieuwe wet ook gaat werken en dat kinderen niet meer op sociale media kunnen. Daar hebben ze een jaar de tijd voor. Dan gaat het verbod in.

Wat moet de politie doen als er tijdens het uitgaan een grote vechtpartij uitbreekt? Agenten worden daarvoor getraind met speciale oefeningen. En die oefeningen lijken soms nét echt. Zoals in Den Bosch. In die stad is het op vrijdag en zaterdag soms onrustig bij cafés. Dat vertelt een agent. Vechtpartijen, mensen die dronken zijn. Mensen die vervelend zijn aan de deur. Ja, van alles. Daarom werd er deze week een grote vechtpartij nagespeeld. Zodat agenten konden oefenen voor als het een keer écht uit de hand loopt. Dit is een uitvergroting. Dit is het extreme van wat we mee kunnen maken. Werken in een horeca-gebied kan volgens de politie voor agenten best een uitdaging zijn. En dus is het belangrijk om te oefenen. Vooral voor nieuwe medewerkers. Dat vertelt de agent die we zojuist zagen. We hebben veel nieuwe collega's die bij de politie gekomen zijn. Die nog nooit in de horeca gewerkt hebben. Die wel in de horeca willen werken. En die willen we dan meenemen in onze training. En ook klaarmaken voor het daadwerkelijke werk. Volgens de agent is het vooral belangrijk dat de politie rustig blijft als er ruzie ontstaat. Boos worden heeft volgens hem geen zin. Dan ga je mee in het spectrum van geweld en irritatie. En dat moet je in ieder geval altijd zien te voorkomen.

En dan het weer. Vanavond in het noorden nog een bui. Daarna verdwijnen de wolken en kan het nog wel mistig worden. Morgen begint de dag op sommige plaatsen met mist. Daarna wordt het zonnig. Het blijft droog bij zo'n 8 graden.

In dit Journaal ging het over hulp van de gemeente. Het verschilt per gemeente hoeveel geld mensen kunnen krijgen. We vertelden dat sociale media verboden worden voor jongeren in Australië. En we lieten zien dat agenten in Den Bosch oefenen wat ze moeten doen als er dronken relschoppers zijn. Dit was het voor nu. Morgen is er weer een NOS Journaal in Makkelijke Taal. Tot dan.

Datum: 29-November-2024

De video kijken op YouTube

5 Korting tijdens Black Friday, daders opsporen via inkt, fotosessie koninklijke familie

Goedemiddag. Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal. En ik ben Winfried Baijens.

In dit journaal gaat het over Black Friday een dag waarop veel winkels met aanbiedingen komen. We vertellen over een nieuwe manier om daders van een plofkraak op te sporen. En we laten zien dat er weer een fotosessie was van de koninklijke familie.

Voor mensen die graag winkelen is vandaag een speciale dag. Het is Black Friday. Een dag in het jaar waarop veel spullen extra in de aanbieding zijn. Uit onderzoek blijkt dat meer dan de helft van de Nederlanders van plan was om vandaag iets te kopen. Veel mensen komen speciaal voor Black Friday naar de winkels toe. Ja, voor die aanbieding natuurlijk, voor het extra voordeel. Nou, omdat vandaag de beste aanbieding was. Ik heb het gecontroleerd en het is echt waar. Er ging zomaar 50 euro extra af. Omdat er ook heel veel korting is, is nu wel het goede moment. Of het nu gaat om kleren, televisies of tandpasta. Het lijkt wel alsof alles in de actie is. We hebben een airfryer gekocht. We deden altijd met een frituurpan en nu heel modern met een airfryer. Ik heb een nieuwe tafel gekocht. Ik schrijf boeken, dus ik heb echt wel een tafel en een stoel nodig om goed op mijn computer te kunnen schrijven. En een tv en de airfryer. En verder doen jullie niet aan Black Friday mee? Nee. Black Friday komt uit de Verenigde Staten. Daar is het een heel bekende dag waarop winkels veel grote aanbiedingen hebben. Sinds een paar jaar is het ook in Nederland. En het wordt steeds populairder. Veel winkels hebben niet één dag Black Friday aanbiedingen maar een week, of zelfs langer. Voor de winkels komt Black Friday op een goed moment, zegt deze vrouw. Ze doet onderzoek naar winkelen. We zijn nu zo gewend om in deze periode onze cadeautjes voor de feestdagen te kopen. En dan is het een uitstekende manier om mensen je winkel of je webshop in te trekken. Maar die aanbiedingen kunnen er ook voor zorgen dat je te veel koopt. Ik durf eigenlijk te zeggen dat de meeste spullen die we op Black Friday kopen onzinspullen zijn. Ons brein wordt zo lekker gemaakt voor die aanbiedingen dat we ineens denken dat we dat product moeten hebben. Dus ik durf wel te stellen dat we tijdens deze periode toch wel de miskopen van het jaar doen. Ook op internet wordt dus veel gekocht. Pakketbezorgers hebben het zo druk.. dat ze dit weekend ook pakketten op zondag gaan bezorgen.

U kijkt naar het Journaal in Makkelijke Taal. We gaan verder met nieuws over plofkraken. Er is een nieuwe manier om de daders daarvan op te sporen. Bij het opblazen van geldautomaten komt speciale inkt op het geld en ook op de daders. Er wordt nu bij gehouden welke inkt in welke geldautomaat zit. Het opsporen van daders wordt daardoor makkelijker. Bij een plofkraak wordt een geldautomaat opgeblazen. Bij zo'n ontploffing komt niet alleen het geld vrij, maar ook inkt. Want in elke geldautomaat zit ook een verpakking met inkt die mee ontploft. Het is een soort beveiliging. De inkt komt op de biljetten daardoor zijn die moeilijk uit te geven in de winkel. De inkt kan ook op de kleding of de huid van de daders komen. En deze inkt is niet van kleding of biljetten af te krijgen. Soms vindt de politie bankbiljetten met inkt terug. Of vindt de politie bij criminelen thuis bijvoorbeeld kleding met inktvlekken. Ze weten dan niet uit welke geldautomaat die inkt komt. Want tot nu toe werd niet bij gehouden welke inkt in welke automaat zat. Het was daarom moeilijk om een crimineel te koppelen aan een bepaalde plofkraak. Nu wordt dat makkelijker. In een speciaal laboratorium houden ze bij welke inkt bij welke geldautomaat wordt gebruikt. Deze onderzoeker legt uit hoe de nieuwe inkt werkt. Er zijn heel veel verschillende soorten kleurtjes. Die zijn makkelijk van elkaar te onderscheiden. Een hele regenboog hebben we wel. Aan de inkten kunnen ook nog allerlei stoffen zijn toegevoegd. Die ze dan echt uniek maken. Als er nu op iemands kleren dezelfde inkt wordt gevonden als op het gestolen geld, dan is dat voor de politie bewijs dat iemand bij de plofkraak was. Door verschillende veiligheidsmaatregelen zijn er de laatste jaren in Nederland minder plofkraken. In de landen om ons heen zijn er nog wel veel plofkraken. Ook daar zullen ze gebruik maken van deze speciale inkt.

In Amsterdam stond het vanmiddag vol met fotografen en journalisten. Ze kwamen foto's maken van de koninklijke familie. Goeiemiddag. De koninklijke familie gaat twee keer per jaar op de foto. Daar komen tientallen professionele fotografen op af. De fotoshoot is één keer in de zomer, en één keer in de winter. De koninklijke familie kiest zelf waar ze op de foto gaan. Vandaag was dat dus in Amsterdam. De hele familie was erbij: koning Willem-Alexander koningin Máxima, prinses Amalia, prinses Alexia en prinses Ariane. En ook hondje Mambo mocht mee op de foto. Twee van de drie prinsessen studeren in het buitenland. Voor het fotomoment komen ze speciaal naar Nederland. Het is de bedoeling dat het hele gezin erbij is. Dat hebben ze met fotografen en journalisten afgesproken. Een journalist die erbij was legt uit waarom het speciale fotomoment is. De koning en zijn familie willen graag met rust worden gelaten als ze niet aan het werk zijn. Maar wij zijn nieuwsgierig wat ze doen als ze niet aan het werk zijn. Daar is een soort afspraak over gemaakt: 'Wij poseren 1 of 2 keer per jaar.'En in ruil daarvoor laten jullie ons met rust.'Journalisten, fotografen, cameraploegen. Van de familie zijn tientallen foto's gemaakt maar déze van hond Mambo zal waarschijnlijk overal te zien zijn.

En dan het weer. Morgen is het vaak zonnig en droog. Het wordt 5 tot 8 graden. Zondag vooral in de ochtend zon. In de avond gaat het regenen. En dan wordt het ook 5 tot 8 graden.

In dit Journaal ging het over de drukte in de winkelstraten omdat het Black Friday is. We vertelden dat daders van plofkraken kunnen worden opgespoord-door de inkt op de bankbiljetten. En we lieten de jaarlijkse fotosessie van de koning, koningin en hun drie dochters zien. Dit was het voor nu. Maandag is er weer een NOS Journaal in Makkelijke Taal. Fijn weekend.